

Robin Kirkhus,
Timberstigen 11,
6823 Sandane.

Sandane 13. mars 2024,

Til: Det Kongelige Norske Forsvarsdepartement.

Ang. Høringsuttalelse til FDs høringsnotat av 21.februar 2024 omkring baseavtalen med USA (SDCA), mv.

Etter dette fremlegg vil det bli etablert i alt 12 USA-baser i Norge gjennom en tilleggsavtale til den opprinnelige bilaterale avtalen (traktaten) mellom Norge og USA. Etter hva undertegnede forstår har stortinget tidligere godkjent den opprinnelige traktaten i medhold av grunnlovens § 26 2.ledd.

Når høringsnotatet både omtaler samarbeidet som basert på «avtale» og «traktat,» antas dette rimeligvis å være uttrykk for det samme; et formalisert bilateralt samarbeid mellom Norge og USA. Inngåelse av en slik formalisert «folkerettslig avtale» (traktat) er etter grl. § 26 lagt til «kongen.» Med dette forstås i tråd med parlamentarismen *regjeringen*, men av sakenes alvorlige karakter som nevnt i grl. § 26 1.ledd antas dette å kreve en beslutning av kongen i statsråd. Med andre ord at kravet er at vårt statsoverhode personlig må være til stede.

For inngåelse av traktater som anses å omhandle og regulere «særlig viktige saker» kreves et eget *samtykkevedtak* av stortinget, jfr. grl. § 26 2.ledd. Dette kan i seg selv være et simpelt flertallsvedtak. I den grad sakene omhandler Norge som stat, dets territorier, landegrenser, dets militære forsvar, nasjonal sikkerhet, o.l. antas dette å være av typen saker som rimeligvis krever stortingsbehandling.

Det kan likevel tenkes tilfeller hvor saken i seg selv for regjeringen ikke fortøner seg som «særlig viktig,» men hvor en politisk opposisjon og/eller større grupperinger på stortinget likevel ber regjeringen om å forelegge den for stortinget etter grl. § 26 2.ledd. Dette siste angår det parlamentariske forhold mellom den utøvende og lovgivende statsmakt, og er et forhold de rent politisk må finne løsninger på.

Når det gjelder nærværende sak med traktatfestet SDCA-samarbeid om etablering av 12 amerikanske militærbaser i Norge, gis det til kjenne i høringen at saken anses å være av en slik viktighet for nasjonen Norge at denne må forelegges stortinget etter grl. § 26. I understrekingen av sakens viktighet vises det bl.a. under pkt. 1.1 Sikkerhetspolitiske bakgrunn til følgende;

Sammen med vår nasjonale egenevne har den allierte dimensjonen i forsvaret av Norge vært avgjørende for norsk sikkerhet i hele etterkrigstiden. Dette dreier seg

primært om NATO-medlemskapet og samarbeidet i alliansen, men det handler også om langsiktig bilateralt forsvarssamarbeid med nære allierte.

Om dette siste angående bilateralt samarbeid kan vises til militærøvelsen utenfor Finnmark som er et øvings-samarbeid mellom Norge, Finland, og Sverige. Begge land er nå blitt medlem i NATO og dermed våre «nære allierte.» Øvelsen mellom de tre landene antas å være et konkret uttrykk for «samarbeidet i alliansen.»

I forhold til andre land Norge er i NATO-allianse med, kan selvsagt et lignende samarbeid inngås. Militærøvelser et greit eksempel på dette. Dette gjelder også USA som en alliert gjennom sitt NATO-medlemskap.

Når det gjelder USA er tydeligvis Forsvarsdepartementet (FD) av den oppfatning at dette land står i en særstilling i forhold til Norge som «vår viktigste allierte.» I forlengelsen av dette er FD av den oppfatning at

SDCA legger til rette for videreutvikling av samarbeidet mellom Norge og USA innenfor rammen av NATO, men handler først og fremst om å ivareta norske interesser og norsk sikkerhet. Samtidig bidrar samarbeid mellom nære allierte til å styrke evnen til å operere sammen og til å styrke NATOs forsvarsevne.

Dette SDCA-samarbeidet mellom Norge og USA ser ut til først å være formelt etablert gjennom den bilaterale avtalen inngått mellom Norge og USA den 16.april 2021. Når det i høringsfremlegget utelukkende vises til at lovhjemmelen for slikt traktatfestet samarbeid er grl. § 26, omtales og understrekes det samtidig gjennom praktiske eksempler i tråd med konklusjonen i pkt. 3.4. at

myndigheten som overføres begrenset til kun å gjelde for de militære delene av omforente områder. Samlet sett vil myndighetsoverføringen ha en helt begrenset innvirkning på det norske samfunnet og den generelle befolkning i Norge.

Ved å drøfte hvorledes skytefelt, norske borgeres møter med USAs militære, og lignede rent praktiske forhold knyttet til mulige konsekvenser og/eller følger av implementering, skyves hele poenget *med selve inngåelsen* av traktaten i bakgrunnen. Om det skulle medføre riktighet at det i relasjon til disse nevnte mulige praktiske utfordringer og realiteter er mulig at disse representerer en slik «begrenset innvirkning,» er det uansett et spørsmål om hva selve avtaleinngåelsen omkring SDCA representerer.

Når det gjelder FDs oppfatning om at det vil lykkes å ordne praktiske utfordringer som måtte oppstå underveis, kunne det her vært av interesse å se nærmere på hva som har skjedd i andre land med tilsvarende etablering av USA-baser. USA vil etter disse 12 i Norge ha **over 1000** baser utenfor USAs fastland. Til sammenligning har Russland 3-5, og Kina rundt 4-6. Man kan her gjerne spørre seg hvem det er av stormaktene som viser imperialistiske tendenser. At USA gjør det ut fra sin *Monroe-doktrine* utviklet tidlig på 1800-tallet er utvilsomt. Etter denne doktrine bare finnes én stormakt, - USA. Det er nettopp denne unipolare ideologien som i dag møter motstand gjennom den såkalte multipolare; at alle suverene stater er likeverdige, og at ingen kan sette seg over andre.

I flere land representerer basene en hel rekke problemstillinger og utfordringer, hvorav flere uløselig knyttet til deres *de facto* eksistens. Undertegnede går ikke her nærmere inn på en drøftelse av disse, men vil fremholde at det nå i flere land er sterke ønsker fra sivilbefolkningen om å få basene fjernet. Ulempene anses klart større enn fordelene. Samoa i Stillehavet og Okinawa i Japan er to eksempler, hvorav befolkningen på Okinawa kontinuerlig protesterer mot basens eksistens og vil ha den fjernet for godt.

Det ville vært fullt mulig for FD å i hvert fall ha drøftet generelle utfordringer med USA-basene mer inngående i relasjon til erfaringene i flere land. Når det i avtalen med USA legges opp til at basene kan benyttes av USA så lenge det passer dem, er dette særs oppsiktsvekkende. En rimelig balanse ville vært oppsigelsesregler for begge parter.

I tillegg til dette kommer at basene ikke vil være NATO-baser, og dermed at NATO vil måtte opptre på USAs nåde og/eller forgodtbefinnende i forhold til den strategiske utviklingen av NATO. Dette er også et særdeles vesentlig punkt. Norge kan kunne oppleve at NATO og USAs interesser ikke er overensstemmende slik at USA med myndighet over basene kan skape et reelt problem for både NATO og Norge.

Dette punkt om USAs myndighet kan man for øvrig også se nærmere på ved de snart over 1000 basene rundt om i verden. I flere tilfeller ser det ut til at USA utnytter situasjonen til fulle med eksklusiv overført myndighetskompetanse til å opptre svært egenrådig. Historien fra 2. verdenskrig har lært i hvert fall noen av oss at det oftest er stor forskjell på hva USA sier og hva det gjør. Igjen; med NATO som avtalepart i en slik baseavtale forankres beslutningene i en felles strategi mellom medlemslandene, og ikke i et bestemt lands interesser og egeninteresser.

At USA gis myndighet, fører igjen til det uunngåelige spørsmål om oppbevaring og/eller installasjon av atomvåpen. Dette gjelder også spørsmålet om basene og tilknyttede flyplasser struktureres slik at USA om de vil *kan* utstyre fly med atomvåpen som enten regelmessig lander ved basene eller som i en konfliktsituasjon bringer med seg atomvåpen til basene.

Uansett bør Norge som et minimum såfremt basene likevel lykkes å bli etablert i direkte strid med grunnloven, kreve før endelig signering at USA tiltrer de internasjonale traktatene om straffedomstolen ICC og ICG i Haag. Tilsvarende for internasjonale traktater om krigføring, folkemord, humanitær innsats. M.v. Dette samt at det fra Norges side blir krev at USA opphever *The American Servicemen Patriotic Act* fra 2006 som eksplisitt sier at USA i bokstavelig forstand «med alle midler» skal befri enhver som måtte stille for retten av ICC for krigsforbrytelser såfremt de har handlet på vegne av USA.

Stiller ikke Norge slike krav frasier og fraskriver Norge seg muligheten for å stille både USA og USAs militære personell til ansvar for mulige forbrytelser begått på Norsk jord. Med andre ord at vi om noen skulle tiltales ved ICC kan få nye Entebbe-lignende raid av US Marines i NATO-medlemslandet Nederland for å befri sine egne krigsforbrytere.

I tråd med ovenstående er det fullstendig paradoksalt at FD både hevder avtalesaken er av en slik viktighet at den må forelegges stortinget etter grl. § 26 2. ledd, *samtidig* som sakens

betydning kraftig tones ned for å kunne hevde at grl. § 26 gir tilstrekkelig hjemmel til å inngå avtalen.

Det sies fra FD at «den begrensede myndighetsoverføringen som avtalen forutsetter, er nødvendiggjort av grunnleggende norske sikkerhetspolitiske interesser.» Utsagnet kan rimeligvis sees i lys av følgende utsagn;

Etter at SDCA ble undertegnet i 2021 har den negative sikkerhetspolitiske utviklingen i Europa akselerert. Russlands fullskala krig mot Ukraina har tydeliggjort betydningen Av kollektivt forsvar, og ført til gjennomgripende endringer i vår del av verden (s.4).

Her kan man spørre seg om hvorvidt Russland virkelig gikk til en slik «fullskala invasjon av Ukraina» som det blir hevdet den 24. februar 2022. Da saken ble behandlet i FNs Sikkerhetsråd den 25. februar 2022 gikk først USA ut med at dette representerte et urettmessig angrep på en suveren nasjon etter FN-paktens artikkel 4; med andre ord at Russland startet *en krig*. Denne oppfatning støttet omtrent samtlige vestlige land, herunder NATO-medlemslandet Norge. NATOs generalsekretær støttet denne oppfatning, og det samme gjorde EU.

Fra Russisk side ble det hevdet at deres «Spesielle Militære Operasjon» (SOM) var for å oppnå i det vesentlige to mål som et slik *forebyggende tiltak* («Preemptive strike») som hjemlet i samme pakts artikkel 51;

1. Å forhindre ytterligere overgrep ovenfor den russisktalende sivilbefolkningen i Donbass, samt
2. Å stanse NATOs ekspansjon videre østover.

Overgrepene mot sivilbefolkningen i Donbass skjedde ifølge Russland på ulike måter. Først og fremst beskytning av sivile og sivile mål fra 2014 til 24. februar 2022 (og frem til d.d.). Dette foreligger det dokumentasjon over på Youtube fra reportasjer fra bl.a. BBC, Deutsche Welle, TIME, Patrick Lancaster, Ann-Laure Bonnel, Eva Bartlett, John Mark Dougan, m.fl.

I særlig grad ble disse krigsforbrytelsene utført av de ultranasjonalistiske grupperingene som pr. november 2014 ble innlemmet i de ukrainske militære styrker, men da ikke under militær ledelse men under innenriksministeriet. I all hovedsak var disse styrkene grupperinger fra Azov-bataljonen, Kraken, Høyre Sektor, C4, m.v.

Azov Bataljonen hadde som kjent sitt hovedkvarter i Mariupol, hvorifra de ifølge Russland var særs aktive i overgrepene mot sivilbefolkningen fra 2014 inntil byen ble inntatt av Russland i mai 2022.

Det er verd å merke seg at flere uavhengige journalister, forskere, og andre gjennomgående refererer til disse ultranasjonalistiske grupperingene som ny-nazister. Mer korrekt er det å si at de er Banderister. I 2009 ble krigsforbryter Stepan Bandera erklært som nasjonalhelt av Ukraina. Banderismen som ideologi er så å si helt identisk med nasjonalsosialismens ideologi med mennesker inndelt etter raser, o.l. «Et hvitt Ukraina,» og «Slava Ukrainie!» er to av disse

grupperingenes slagord. Azov Bataljonens tidligere leder Bilyetski har offentlig sagt at Ukraina skal «renses» for russere. Et folk eller rase de de-humaniserer ved å kalle russiske militære styrker for «orker.» En sammenligning med den onde Saurons tropper i Tolkiens «Ringenes Herre.»

I tillegg til dette kom daværende president Petro Poroshenko (2014-2019) sine lover våren 2015 forbød sivilbefolkningen å snakke russisk i næringsliv og administrasjon, samt forbud mot å tilby russisk morsmålsopplæring i skolene. Dette sammen med en nasjonal kampanje for å fjerne alt sovjetisk og russisk, herunder russisk kultur, gate- og bynavn, m.v. Samtidig innførte Poroshenko våren 2015 en lov som forbyr med bøter og/eller fengsel enhver å kritisere Stepan Bandera og/eller hans organisasjon OUN. En organisasjon som under 2. verdenskrig stod sammen på nazistenes side slaktet ned hundretusenvis av polakker, hvilket den polske nasjonalforsamlingen i 2016 vedtok var et folkemord. I tillegg deltok OUN bl.a. i massakreringen av over 30 000 jøder, sovjetiske krigsfanger, og romani ved Babi-Yar i utkanten av Kiev i september 1941.

Overgrepene mot russisktalende ble i særlig grad tydeliggjort i mai 2014 da 48 russisk-vennlige og fredelige demonstranter for samarbeid med Russland fremfor EU ble brent i hjel i Trade Union House i Odessa by. Dette uten at myndighetene som var til stede grep inn, og til jublende applaus fra tilstedeværende.

Man må videre se Krims overgang til Russland i lys av særlig Odessa-drapene, USAs representert ved Victoria Nuland og CIA sin aktive deltakelse og mer enn 50 milliarder medbrakte kroner støttet gjennomføringen av statskuppet i Kiev, og Azov Bataljonens vellykkede skyting mot demonstranter og politi for å legge skylden på myndighetene (jfr. daværende Azov-leder Andriy Biletsky åpent om dette i en Youtube-video).

I sin tid fikk daværende Sovjetleder Mikhail Gorbatsjov i 1991 muntlige forsikringer fra ledere i vesten om at NATO ikke ville ekspandere østover om Sovjetunionen og Warszawapakten ble oppløst. Dette løftet har vesten ved NATO gjentatte ganger brutt, hvilket for Russland har blitt oppfattet som en økende nasjonal sikkerhetstrussel.

Slik Russland oppfattet det var det for dem nødvendig å gripe inn ovenfor både overgrep mot sivile og for å forebygge og dempe den økende sikkerhetstrusselen som NATOs ekspansjon østover representerte.

Russland sendte rundt 30.000 tropper mot Kiev. At dette skulle være tilstrekkelig til å innta byen er latterlig absurd. Poenget for Russland var å fremtvinge forhandlinger, hvilket det ble til i Tyrkia.

Både tidligere forbundskansler Angela Merkel og Frankrikes tidligere utenriksminister Holland har bekreftet at Minsk I og II avtalene var rene proforma arrangementer som ville gi Ukraina tid til å bygge opp et forsvarsverk i Donbass, samt på et tidspunkt å bekjempe de russisk-vennlige militsene der. Avtalene som innebar at Donbass fortsatt skulle være ukrainsk territorium, men nå med en viss autonomi, var det åpenbart ikke meningen at noen gang skulle implementeres.

Mange -bl.a. professor John Mearsheimer, professor og mangeårige diplomat Jeffrey Sachs, og tidl. sikkerhetsoffiser i staben i det hvite hus, oberst Douglas McGregor, og tidl. FN-våpeninspektør og militær Scott Ritter- har i flere år påpekt at det er NATOs ekspansjon østover i strid med den muntlige forsikring som har bidratt til økt spenning mellom NATO-landene og Russland.

Samtidig har disse gjentatte ganger understreket at det ikke foreligger noen dokumentasjon på at Russland skulle ha et ønske om å invadere andre Europeiske land. Russland har lært av de feilgrep Sovjetunionen gjorde, og ønsker avgjort ikke å gjøre lignende feiltak igjen. Heller ikke foreligger det noen utsagn i president Putins taler som peker i en slik retning. At vestlige land har oppkonstruert denne risiko for russisk invasjon har mer vært et ledd i å skjule at den aggressive part som har hovedansvaret for økt spenning er NATO.

I stedet for å ha tatt Russlands mange innspill i FN siden 2014 på alvor i forhold til både overgrep mot sivile og NATOs ekspansjon østover, har man stirret seg nærmest blind på hva som hevdes å være Russlands folkerettsstridige annektering av Krim. Dette som et viktig element i fremstillingen av President Putin som en ny Tsar som vil underlegge seg flere Europeiske land i et nytt russisk imperium. Fra vestens side foreligger det *ingen* annen egentlig forklaring på hvorfor Russland «angrep» Ukraina 24. februar 2022.

Mange russisktalende innbyggere særlig i Donbass har dobbelt statsborgerskap; ukrainsk og russisk. Derfor gir det i utgangspunktet legitimitet etter FN-traktatens artikkel 51 å gå inn i Ukraina for å beskytte russiske statsborgere mot overgrep og krigsforbrytelser i særlig Donbass. Vesten har selv ved flere anledninger som operasjonen i Afghanistan, Libya, Irak, Kosovo, m.fl. anvendt samme artikkel 51 for sine operasjoner for å forebyggende avverge mulige terrorangrep og overgrep som sivilbefolkningene. Operasjoner som gjennomgående feilaktig ble omtalt også av flere lands regjeringer, all slags «eksperter», og massemedia som «kriger.»

På denne bakgrunn bør man utvise alminnelig vett og forstand slik at man ikke bare tar med situasjonen slik den fremstilles fra vesten -*krig*-, men også evne å nevne at det fra Russlands side pågår en forebyggende militær operasjon som *ikke* er en angrepskrig.

I fredsprislandet Norge har nå alle politiske partier på stortinget stilt seg opp under fanen «Krig er veien til fred.» Dette gjentas stadig av vår statsminister, av NATOs generalsekretær Jens Stoltenberg, av EU-kommisjonens leder Ursula von der Leyen, og av USAs president Joe Biden.

I denne oppkonstruerte fantasien om Russlands aggressive fremferd og at det representerer en reell trussel mot alle Europeiske land, vil dette nye våpenkappløp vestlige land nå enes om bl.a. føre til økte priser på nær sagt alt mulig. Særlig også i lys av EUs og USAs vedtatte sanksjoner som hadde som opprinnelig målsetting å destabilisere Russland og bli kvitt Putin som president. Her i Norge er denne økende prisoppgang et resultat av en fullstendig feilslått politikk som nå befolkningen må bære byrdene av.

For Norge som nasjon er både innlemmelsen av Sverige og Finland i NATO et grep som forverrer den sikkerhetspolitiske situasjonen for Norge. Samme vil utvilsomt etablering av 12

amerikanske baser på Norsk jord representere. Slik sett er dette ikke en avståelse av myndighet som er «lite inngripende» slik regjeringen hevder (s. 13).

At avståelse av myndighet i flere saker anses lite inngripende innebærer at grl. § 26 anses som tilstrekkelig hjemmel for å avstå slik myndighet. Dette har professor Erik Oddvar Eriksen påpekt i Aftenposten 27. september 2020 når det gjelder myndighetsavståelse til EU. Ved å hevde at overføringen er «lite inngripende» skjer en antatt grunnlovsstridig overføring nå som en nærmest ny innført parlamentarisk praksis. En praksis som antas å være i strid med grunnlovens § 115 fordi Norge ikke er tilsluttet EU. Det kan også legges til her at to folkeavstemninger har sagt nei til EU-medlemskap, hvilket bør være et tydelig signal for både regjering og storting om at folkeflertallet er imot en EU-tilknytning ut over Norges EØS-medlemskap.

<https://www.aftenposten.no/meninger/debatt/i/9OmAQM/grunnloven-reglene-for-myndighetsoverfoering-er-der-av-en-grunn>

Når det gjelder EU har vår statsminister flere ganger påpekt nødvendigheten av å stå sammen med EU i denne sikkerhetspolitiske situasjonen han mener har forverret seg betydelig med Russlands påståtte «fullskalainvasjon» av Ukraina. Å legge slike elementer til grunn tilsier at grl. § 26 *ikke alene* kan hjemle inngåelse av slike traktater.

Med SDCA-traktaten og dens oppfølgende tilleggsavtaler er det ikke bare åpenbart at saken er vesentlig og særs viktig for Norge i lys av FDs oppfatning av den sikkerhetspolitiske situasjonen. I tillegg representerer den ikke en «lite inngripende» myndighetsoverføring fordi den bl.a. forverrer den sikkerhetspolitiske situasjonen vis á vis Russland, herunder Norges nå sønderskutte samarbeidsrelasjon til vårt naboland.

Grunnlovens § 115 må uansett anvendes på hele SDCA-komplekset av traktat og tilleggsavtaler. Om EU primært ble opprettet som et økonomisk samarbeid mellom Europeiske land, angår SDCA-traktaten med dens militære karakter direkte forhold som etter § 115 omhandler «den internasjonale fred og sikkerhet eller fremme internasjonal rettsorden og samarbeid.» Grunnvilkåret i bestemmelsen er at traktaten inngås mellom Norge og «en internasjonal sammenslutning som Norge er tilsluttet eller slutter seg til.»

USA kan som et eget land på ingen måte sies å oppfylle kraven som settes i § 115 til hvem Norge kan inngå slike traktater med. Å påstå at grl. § 26 i seg selv hjemler slik adgang til å inngå denne SDCA-traktaten med USA er å se helt bort fra bestemmelsen i § 115.

At statsministeren tidligere opplyste det norske folk om at Norge hadde inngått hva han kalte en «gjensidig sikkerhetspolitiske avtal» rett etter at Sverige forlot sin lange tradisjon med nøytralitet og søkte medlemskap i NATO, er også i strid med grl. § 115, jfr. 26. Tilsvarende grunnlovsstridig er en lignende avtale statsministeren opplyste om at var inngått mellom Norge og Ukraina. Kjernen i grunnlovsstriden er at hverken Sverige eller Ukraina var medlemmer av noen slik «internasjonal sammenslutning» også Norge var medlem av.

Et vesentlig aspekt av denne grunnlovsstridige praksis er at Norge opererer egenrådig og ikke lar NATO ta slike strategiske beslutninger. Det er en avgjørende forskjell på hvorvidt NATO måtte ønske disse 12 basene etablert i Norge som ledd i en fornyet forsvarsstrategi etter Russlands påståtte invasjon av Ukraina, og at USA tillates å gjøre det. En slik NATO-strategi ville vært hjemlet i grl. § 115, jfr. 26, og i overenstemmelse med grunnloven.

Det er all grunn til å peke på denne *egenrådighet* som nå utspiller seg også blant andre NATO-medlemsland. Den franske president Macron har i noen tid tatt til orde for å sende franske tropestyrker inn i Ukraina, og har søkt støtte og bistand fra andre NATO-medlemsland som Polen og de Baltiske stater. På tross av NATOs generalsekretær Stoltenbergs klare beskjed til den franske president Macron om at NATO *ikke* vil gå inn med tropestyrker i Ukraina, samt at Stoltenberg ba Macron stanse prosjektet, fortsetter Macron ufortrødent videre.

Fra både USAs president og NATOs generalsekretær er det og blir det fortsatt sendt ut tvetydige signaler. På den ene siden vises det til samholdet i NATO og at det er gjennom NATO landenes sikkerhetspolitiske interesser ivaretas. Samtidig vises det til at ethvert medlemsland er en suveren stat og kan ta de beslutninger de selv vil.

Dette siste har vært gjennomgangstonen i de mange ulike forslag om å sende stadig nyere, bedre, mer høyteknologiske, og mer langtrekkende våpen til Ukraina. Om President Macrons ønske om å sende tropper inn i Ukraina ber ikke USA Frankrike om solidarisk å følge NATO, og eventuelt fremme forslaget på vanlig måte der. I stedet uttaler det hvite hus at Frankrike er en egen suveren stat som fritt kan gjøre hva de selv vil. Dermed overlates risikoen for ytterligere eskalering av konflikten til de enkelte medlemslandenes innfall og ideer i stedet for at NATO tar ansvar for en smalende felles strategi som oppnår -i hvert fall i teorien- både kontroll og styring med utviklingen av situasjonen.

Russland har gjort det klart at såfremt Frankrike går inn med tropper på Ukrainisk territorium er dette en krigserklæring mot Russland. Likevel fremholder Macron at «Ukraine must win. There will be no red lines for France. I am the President of France, and I decide.» Et utsagn som minner bemerkelsesverdig om kong Ludvig 14 som i 1665 erklærte at «Staten, det er meg!» («l'État c'est moi»).

Et vesentlig moment her er at om Frankrike og andre virkelig sender inn tropper i Ukraina som «suveren stat» og ikke i regi av NATO, kan hverken Frankrike eller andre NATO-medlemsland trekke frem NATOs «én for alle; alle for en»-respons såfremt Russland går til motangrep. Undertegnede hadde håpet den norske regjering ville reagert sterkt på den franske presidentens solo-utspill og i tilfelle frabedt seg å ta i bruk NATO-traktatens artikkel 5. En artikkel som ellers vil bringe Norge inn i denne striden som aktivt krigende nasjon.

Går Frankrike inn i Ukraina med tropper har Russland klargjort at dette vil være en krigserklæring. En krigserklæring som i tilfelle vil åpne for at Russland fra skip og/eller ubåter kan angripe militære mål på fransk territorium *uten* at Frankrike vil være beskyttet av NATOs artikkel 5. Tilsvarende for Polen og de øvrige Baltiske stater om de gjør det samme.

Det eneste man virkelig bør berømme President Macron for, er at han tar på alvor «Krig er veien til fred»-mantraet her i vesten ved at han nå er villig til å gå til krig mot Russland for å forsøke å sikre seg at Ukraina vinner krigen. Kanskje også han blir en fredspriskandidat?

Denne egenrådige linje fra den franske president og nevnte lands ledere viser at NATO-lojaliteten er i full oppløsning innenfra. Frankrike må som NATO-medlem i tilfelle ta opp forslaget i NATO, og deretter respektere NATO-medlemslandenes felles beslutning. SDCA-saken i Norge er et eksempel på at Norge tilsvarende skulle tatt opp ideen med 12 NATO-baser i Norge som en forlengelse eller revidering av NATOs forsvarsstrategi nå etter denne påståtte «krigen» Russland har startet i Ukraina.

Det uhyrlige med Macrons uttalelse om «no red lines» er at Frankrike har atomvåpen. Mener Macron at også disse skal kunne anvendes såfremt franske soldater gis ordre om å gå inn i Ukraina? Er Frankrike nå virkelig klar for å starte en atomkrig med Russland med Macrons «no red lines»-strategi?

Ved at ikke NATO som felles forsvarsallianse tar sikkerhetspolitiske beslutninger etter NATO-traktaten, risikerer man at alle disse egenrådige utspillende skaper et uoversiktlig kaos som øker risikoen for eskalering til noe utenfor all NATO-kontroll og styring. De medlemsland som opptrer egenrådig på denne måte skulle fått en klar advarsel fra NATO, og om de ikke etterlevde intensjonen og formålet med sitt NATO-medlemskap, bli ekskludert fra NATO. Dette gjelder især USA som nærmest har det for fast innarbeidet praksis å opptre egenrådig i nær sagt enhver sammenheng det måtte anses å tjene USA.

For Norges del må man avstå fullt og helt fra å inngå enhver type forpliktende samarbeidsavtaler om sikkerhets- og forsvarsstrategi uten at dette skjer direkte i NATO-regi. Det er dette grunnlovens § 115 påbyr våre statsmakter.

At NATO-samarbeidet innenfor NATO også skjer på ulikt vis i praksis ved f.eks. at USA oftest leder større øvelser og operasjoner innebærer ikke en grunnlovsstridig myndighetsoverføring. Heller ikke at NATO organiserer seg med USA som fast utpekt øverste ansvarlige for ulike deler av NATOs virksomhet. Slike tilfeller er hjemlet i den NATO-traktat Norge tidlig tiltrådte, og har også sin hjemmel i dagens grl. § 115 for eventuelle endringer og/eller utvidelser av samarbeidet. I nærværende tilfelle vil en eventuell etablering av slike baser i NATO-regi i utgangspunktet være i tråd med grl. § 115.

Skal § 115 endres må dette skje slik det er foreskrevet om grunnlovsendringer i grl. § 121. Hele poenget med et mellomliggende valg i denne prosessen er at vi som velgere kan debattere og ta stilling til endringsforslaget. Det er i strid med grunnloven å foreta juridiske og politiske krumspring for å påstå en rett som grunnloven i sin nåværende form ikke hjemler.

Etter grl. § 33 3.ledd har bl.a. en statsråd en grunnlovsfestet plikt til «å ta kraftig til motmæle» såfremt «avgjerda til kongen strir mot statsforma eller lovene i landet.» I dette

tilfellet skulle mer enn en statsråd vist til sammenhengen mellom grl. § 26 og § 115, og klart uttrykt sin motstand mot å inngå en grunnlovsstridig traktat med USA.

Etter § 26 2. ledd vil traktaten uansett om den inngås av regjeringen etter 1. ledd eller med stortingsstemme etter 2. ledd ikke kunne tre i kraft før en endring av grunnloven har funnet sted. Det heter i 2. ledd at traktaten «etter konstitusjonen ikkje kan setjast i verk utan ei ny lov.» Pr.d.d. hjemler ikke grunnloven adgang til å inngå SDCA-traktaten. Å likevel gjøre dette i form av regjerings og/eller stortingsvedtak innebærer at den utøvende og/eller den lovgivende statsmakt opptrer grunnlovsstridig.

Enhver bør kjenne til at lovstridig overføring av statsmyndighet til andre innebærer i realiteten *et statskupp*. Å være aktivt med på dette gjennom sin stemmegivning i regjering og/eller storting fritar ikke for straffeansvar etter reglene om parlamentarisk immunitet.

Det er bemerkelsesverdig og oppsiktsvekkende at FD overhodet ikke nevner grl. § 115 i sitt høringsnotat. Her tales det utelukkende om grl. § 26, hvilket undertegnede klart oppfatter gir et grunnleggende feilaktig inntrykk av den reelle situasjonen. En drøftelse av grl. § 115 i lys av Norges NATO-medlemskap mangler fullstendig.

At to av våre statsmakter gjennom inngåelse av SDCA-traktaten bryter grunnloven, og dermed opptrer lovstridig, bør sannelig angå alle og enhver. Denne tilsynelatende nye parlamentariske praksis med gjentatte brudd på grunnloven tilsier at man også i Norge omfavner «Rule-Based Order.» Dette betyr at enhver begrensning -i lov eller på annet vis- elegant med ulike C og D-momenter tilsidesettes slik at det politiske flertall får gjennom sin vilje.

For Norges del er vi i den unike situasjonen at både regjering og samtlige opposisjonspartier både støtter opp under mantraet om at «krig er veien til fred,» samt at man så å si har full konsensus i utenrikspolitikken. Dette innebærer at riksrettsinstituttet i realiteten er satt ut av spill som et konstitusjonelt virkemiddel for å holde regjeringen og dens medlemmer ansvarlige for brudd på grunnloven. Tilsvarende for stortingets medlemmer.

Likevel må det antas at det i lovverket -og særlig straffeloven- finnes juridiske muligheter for å reise sak mot dem som deltar i regjerings- og/eller stortingsvedtak som bryter med konstitusjonen.

Denne grunnlovsstridige praksis innebærer en total mangel på respekt for vårt demokrati og de spilleregler som gjelder. Trusselen mot Norge som demokratisk stat kommer med dette ikke fra Russland, men fra de mennesker som er innvalgt til å fylle rollene i to av våre statsorganer. En slik grunnlovsstridig praksis innebærer en fullstendig oppløsning av demokrati-staten Norge innenfra, og innebærer mer en overgang til noe som rettmessig kan omtales som *demokraturl*. Med dette sikter undertegnede til at det på overflaten fremstår et *skinndemokrati* hvor det lates som om demokratiske spilleregler respekteres og etterleves, men at realiteten er at disse reglene gjennomgående og vedvarende neglisjeres, brytes, og ikke etterleves.

Undertegnede anmoder derfor FD og landets politiske ledelse til å umiddelbart skrinlegge SDCA-traktaten i sin helhet inntil eventuelt en endring av grunnloven er formelt korrekt kommet i stand.

Inntil så skjer antas Norge gjennom sitt NATO-medlemskap å ha den nødvendige forsvars- og sikkerhetspolitiske trygghet vi måtte ha behov for.

Med hilsen,

Robin Kirkhus